

JAK POMÓC DZIECKU W ROZWIJANIU MOWY?

Mowa jest sprawnością, wymagającą doskonalenia. Drogą do jej nabywania jest kontakt ze środowiskiem, a więc przejmowanie prawidłowych wzorców mowy poprzez osłuchanie się z nią w najbliższym otoczeniu. To ile i w jaki sposób mówimy do dziecka ma bardzo duży wpływ na rozwój jego mowy.

Mowa rozwija się dzięki sukcesywnemu dojrzewaniu aparatu mowy. Wytwarza się dzięki skoordynowanej aktywności muskulatury języka, warg, podniebienia, krtani, płuc. Jej rozwój przebiega równolegle z rozwojem motoryki narządów artykulacyjnych. Do rozwoju i koordynacji poszczególnych części wchodzących w skład skomplikowanego narządu mowy potrzebny jest pewien okres i aktywne ćwiczenia.

Zapobieganie wadom wymowy to również zapobieganie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym. Bowiem dziecko źle mówiące najczęściej pisze z błędami, słabo czyta, przejawia zahamowania w wypowiedaniu się. Mowa jest atutem w nawiązywaniu kontaktów społecznych, daje możliwość precyzji komunikacji, stanowi narzędzie w zdobywaniu informacji, pozwala na wyrażanie swoich sądów, uczuć i upodobań oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa.

Oto kilka wskazówek, które podpowiedzą, co zrobić, by mowa dziecka rozwijała się poprawnie i we właściwym tempie:

- **JAK NAJWIĘCEJ** – mów do dziecka, podczas zabiegów pielęgnacyjnych, zabaw, codziennych czynności i spacerów. Każda sytuacja jest dobra, aby rozwijać jego sprawność językową. Ciepły i łagodny głos opiekuna działa na dziecko wyciszająco i uspokajająco. Pamiętaj też o tym, że do dziecka należy mówić powoli i wyraźnie, a zdania nie powinny być zbyt długie.
- **PAMIĘTAJ O TYM** – że dziecku należy dostarczać prawidłowych wzorców wypowiedzi. Mów poprawnie, nie powtarzaj wytworów językowych dziecka.
- **PODCHWYTUJ KAŻDĄ** – próbę kontaktu słownego ze strony dziecka. Nie gaś naturalnej skłonności dziecka do mówienia obojętnością, cierpką uwagą, lecz słuchaj uważnie wypowiedzi, zadawaj dodatkowe pytania.
- **NIE ZMUSZAJ** – dziecka leworęcznego do pisania i rysowania prawą ręką, zaburza to funkcjonowanie mechanizmu mowy, co w konsekwencji może prowadzić nawet do jąkania.
- **NIE ZAPOMINAJ** – o częstym okazywaniu swemu dziecku akceptacji i zadowolenia.
- **RAZEM Z DZIECKIEM** – czytaj książeczki, opowiadaj historyjki, rysuj, śpiewaj, baw się. To świetna okazja do rozwijania języka, a także do pogłębienia więzi.
- **NIGDY** – nie ośmieszaj dziecka, nie zawstydzaj, nie karz go w związku z niepoprawną wymową.
- **PAMIĘTAJ, ŻE** – większość zaburzeń mowy da się wyeliminować, jeśli terapia zacznie się w wieku przedszkolnym. Terapia logopedyczna nie może się opierać jedynie na spotkaniach z logopedą, ale musi być kontynuowana systematycznie w domu, w formie zabawy.
- **MIEJ NA UWADZE** – to, że łatwiej jest zapobiegać niż leczyć. Uczyni wszystko, aby mowa dziecka była prawidłowa od najmłodszych lat.

Jeśli proces rozwoju mowy przebiega prawidłowo, to dziecko prawidłowo formułuje swoje myśli, jego wymowa jest zrozumiała nie tylko dla najbliższych, ale i dla obcych osób, sukcesywnie rozwija słownictwo i rozumienie pojęć abstrakcyjnych, prawidłowo stosuje formy gramatyczne.

Mowa jest głównym środkiem porozumiewania się między ludźmi, a prawidłowy jej rozwój stanowi podstawę kształtowania się osobowości dziecka.